

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ТУРИЗМОЛОГІЯ І ЕКСКУРСОЛОГІЯ

спеціальність	Туризм і рекреація	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	Туризм	факультет	Управління торгівельно-підприємницькою та митною діяльністю
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	туризму

ВИКЛАДАЧ

Омельченко Галина Юрїївна

Вища освіта: Спеціальність «Біологія та психологія»

Науковий ступень: Кандидат економічних наук, 08.00.04- «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка монографій та фаховий статей, зокрема 2 – у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus/Web of Science;
- учасниця понад 20 наукових конференцій України та інших країн;
- авторка методичних розробок;
- співавторка ОПІ;

телефон	0508271056	електронна пошта	halinomelchenko@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є формування цілісної системи знань про природу туризму та рекреації, як феномену сучасного суспільства на основі міждисциплінарного і інституційного підходів, пізнання закономірностей його функціонування і розвитку, аналітична оцінка теоретико-методологічних засад соціоекономічної і гуманітарної науки про туризм, розвиток навичок управління рекреаційними ресурсами та створення якісних туристичних продуктів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<p>У результаті вивчення та засвоєння основних положень та прийомів дисципліни «Туризмологія і екскурсіологія» майбутні фахівці будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття, особливості, функції туризмології; основні етапи розвитку туризмології в Україні; - дидактичні та методологічні принципи організації екскурсійного процесу; - механізми сприйняття екскурсійної інформації; - способи привертання, концентрації та переведення уваги екскурсантів; - логічні вимоги до подання екскурсійного матеріалу. <p>будуть вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних прикладних завдань; - проектувати процеси обслуговування туристів за окремими етапами надання послуги; - застосовувати словесні, наочні та практичні методи в роботі з екскурсантами; - використовувати невербальні засоби впливу в екскурсіях; - організовувати після екскурсійну роботу
Обсяг і форми контролю	5 кредити ECTS (150 годин): 16 годин лекції, модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.</p> <p>ЗК 1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.</p> <p>СК 1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що</p>	Програмні результати навчання	<p>РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.</p> <p>РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.</p> <p>РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

формують науковий базис туризму та рекреації.

СК 3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду

стратегічного розвитку.

РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Туризмологія як наука про туризм

Лекція 1.	Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука	Практичне заняття 1	Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука	Самостійна робота	Необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристичної галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Історія туризмології в контексті історії туризму. Етапи розвитку туризмології. Міждисциплінарний та інтегративний підходи до формування туризмології. Значення нематеріального чинника в індустрії гостинності. Моделі гостинності. Гостинність у віртуальному світі та онлайн-спільнотах. Захист прав туристів. Міжнародне та національне законодавство у сфері туризму. Міжнародні стандарти для забезпечення безпеки в туризмі, і як вони імплементуються в різних країнах. Ризики пов'язані з пандеміями та
Лекція 2.	Гостинність як соціально культурне та економічне явище	Практичне заняття 2	Гостинність як соціально культурне та економічне явище		
Лекція 3.	Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики	Практичне заняття 3	Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики		
Лекція 4	Безпека в туризмі: концептуальні підходи	Практичне заняття 4	Безпека в туризмі: концептуальні підходи		

епідеміями для туристів, і як можна зменшити ці ризики. Державні органи у створенні безпечних умов для туризму. Підвищення обізнаності туристів щодо власної безпеки під час подорожей.

Модуль 2. Екскурсологія: теорія та методика

Лекція 5. Тема 5. Методологія та методика екскурсійної справи

Практичне заняття 5

Тема 5. Методологія та методика екскурсійної справи

Лекція 6. Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності

Практичне заняття 6

Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності

Лекція 7. Тема 7. Методика розробки та проведення екскурсії

Практичне заняття 7

Тема 7. Методика розробки та проведення екскурсії

Лекція 8. Тема 8. Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності

Практичне заняття 8

Тема 8. Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності

Самостійна робота

Предметність та речова доказовість (наочність) екскурсійного методу. Комплексний характер екскурсійного методу. Виховний вплив екскурсовода на екскурсантів. Особливості поєднання у екскурсії завдань навчання і виховання. Педагогічні рівні переходу від прямого дедуктивного до ймовірного пояснення. Використання екскурсоводом методів переконання, приучення, вимагання та заохочення. Методика екскурсійного показу та методика екскурсійної розповіді. Особливості екскурсійної методики у різних видах екскурсій. Напрями підвищення якості методичної роботи в екскурсійних установах. Іноземний досвід підготовки фахівців з туризму. Особливості туристичної освіти в Україні. Стандарти вищої освіти зі галузі знань «Сфера обслуговування». Державний класифікатор професій з туристичного та готельного бізнесу.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

Базова:

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 8.14010301 – Туризмознавство) / В. В. Абрамов; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 71 с.
2. Горожанкіна Н.А. Практикум до вивчення курсу «Туризмологія» [Текст] / Н.А. Горожанкіна. Дніпропетровськ: «Нова Ідеологія», 2014. 61 с.
3. Кручек О.А. Основи туризмології : навчальний посібник / О.А. Кручек, С.Ф. Соляник, О.В. Парубець, С.І. Гордієнко. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 234 с.
4. Лукашевич М. П. Соціологія туризму: курс лекцій / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. Передм. В. К. Федорченко. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 340 с
5. Практикум з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 242 Туризм) / уклад. І. В. Безуглий. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 33 с.
6. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / В. К. Федорченко. В. С. Пазенок. та ін. Київ: Академія, 2013. 368 с.
7. Бабарицька, В. К. Екскурсознавство і музеєзнавство [Текст] :навч. посібник / В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : Альтерпрес, 2012

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. . Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
2. 2. Все про туризм: туристична бібліотека <http://tourlib.net/>
3. 3. Всесвітня туристична організація <http://www2.unwto.org/>
4. 4. Державна служба статистики України http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm

Методичне забезпечення

1. Туризмологія і екскурсологія: конспект лекцій для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація»/ Г.Ю. Омельченко. – Харків: ДБТУ, 2023. – 61 с.
2. Туризмологія і екскурсологія: методичні вказівки, тести та завдання для самостійного вивчення для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація»/ Г.Ю. Омельченко – Харків: ДБТУ, 2023. – 55с.
3. Туризмологія і екскурсологія: електронний курс на освітній платформі Moodle (курс лекцій, методичні вказівки, тести та завдання для самостійного вивчення для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» / уклад. Г.Ю. Омельченко. - Портал навчальних інформаційних ресурсів ДБТУ: <https://moodle.btu.kharkiv.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на семінарських заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.